

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Bezuidenhoutseweg 73
2594AC Den Haag

Royal Cosun
Van de Reijtstraat 15
P.O. Box 3411
4800 MG Breda
The Netherlands

Plaats & Datum
Breda, 29 mei 2020

Referentie
Consultatie Wet CO₂-heffing Industrie

Onderwerp
Reactie consultatie wet CO₂-heffing Industrie

Contact
Coen de Haas
T +31 6 22995699
E coen.de.haas@cosun.com

Geachte heer Wiebes en medewerkers van het ministerie van EZK,

Gaarne geven wij gevolg aan Uw oproep om te reageren op de consultatie van de Wet CO₂-heffing Industrie. Cosun onderschrijft de doelstellingen uit het Parijsakkoord en het is onze ambitie dat onze bedrijven tot de koplopers behoren. Het minimaliseren van de impact die wij op de aarde hebben is een van de drie pijlers van onze visie. Het beperken van de CO₂-uitstoot is daar een belangrijke component in. We hebben afgelopen jaren aan diverse tafels mee gediscussieerd over de totstandkoming van het Klimaatakkoord.

In deze reactie beperken we ons tot twee aandachtspunten en een vraag die zeer specifiek betrekking hebben op onze bedrijven. In algemene zin onderschrijven wij de reacties van VNO-NCW vanuit de gezamenlijke industrie en die van de FNLI. Bij beide reacties zijn wij betrokken geweest.

De toekenning van dispensatie-rechten op basis van de warmte- en brandstof benchmark

In het voorliggende wetsvoorstel is het meest heikele punt voor Cosun de toepassing van de warmte- en brandstof benchmark. Dit punt is ook opgenomen in de bijdrage van VNO NCW en FNLI, maar wordt hier nog wat nader toegelicht. Zes van de productielocaties van Cosun-bedrijven in Nederland vallen onder het Europese ETS-systeem en hebben een warmtebenchmark en soms ook een brandstofbenchmark. De terugvalbenchmarks zoals ook in de Memorie van Toelichting van het wetsvoorstel worden beschreven. Kern van het probleem is dat deze benchmarks enkel kijken naar de CO₂-efficiency van de warmteopwekking en niet naar de totale CO₂-efficiency (scope 1) van het bedrijf en haar producten. Dit betekent dus bijvoorbeeld voor onze suikerbedrijven, die sedert 1990 meer dan 50% van het relatieve energieverbruik hebben gereduceerd, dat enkel nog CO₂-rechten worden toegewezen voor het resterende warmte gebruik. Bij een productbenchmark zou dit niet het geval zijn geweest, omdat daar wel naar de totale proces efficiency wordt gekeken. Nu de warmtebenchmark maximaal gaat worden aangescherpt (door het meenemen van biomassa gestookte ketels) worden we dubbel gekort.

Dan wat dieper ingegaan op de problematiek: in het voorliggende wetsvoorstel worden dispensatierechten voor de bedrijven die vallen onder de warmte / brandstof benchmarks gebaseerd op de HAL 2014/2018 en de benchmarks van het EU ETS systeem. We weten dat de warmte benchmark maximaal zal worden aangescherpt van 62,3ton CO₂/ TJ warmte-opwekking naar 47,3ton CO₂ in de eerstvolgende ETS periode en dus in de CO₂ -heffing vanaf 2023. Hierdoor krijgen we sowieso een minimale toewijzing van rechten. Echter krijgen we deze toewijzing slechts toegekend op basis van de HAL 2014/2018 die substantieel lager kan zijn dan het warmtegebruik, of het relatieve warmtegebruik per volume-eenheid, in 2008. En dat doet pijn want hierdoor:

- worden koplopers (binnen dezelfde sector) benadeeld versus achterblijvers terwijl het juist voor hen duurder wordt om verdere maatregelen te nemen,
- krijgen Nederlandse bedrijven, zelfs al behoren ze tot de beste 10%, een concurrentienadeel versus collega's in de ons omringende landen (België, Frankrijk en Duitsland). Dit is niet de bedoeling van het Klimaatakkoord, waarin immers is opgenomen dat de Nederlandse bedrijven tot de beste 10% zouden moeten behoren en in dat geval geen heffing moeten betalen!
- worden voor de eerste 15% groei boven het HAL 2014/2018 zelfs geen dispensatierechten toegekend,
- is er geen evenredigheid meer ten opzichte van de Nederlandse bedrijven die een productbenchmark kennen terwijl we wel met hetzelfde pakket aan stimuleringsmaatregelen (o.a. SDE++) in het kader van Klimaatakkoord worden geconfronteerd

Omdat we in Nederland al geheel overgeschakeld zijn op gas is de enige directe optie, die wij kunnen nemen om de CO₂ -uitstoot per TJ warmte te verlagen, het switchen naar biomassa/biogas of groene elektriciteit. De laatste is nog onbetaalbaar en wordt niet integraal ondersteund via de SDE++ (daarnaast ontvangen onze bedrijven ook geen indirecte kostencompensatie ETS). Over het massaal omschakelen naar het gebruik van biomassa, met name hout zien we dat er maatschappelijke discussies worden gevoerd en vragen wij ons af of dit op dit moment een verantwoorde en strategische oplossing is (ook in relatie tot de stikstof problematiek in Nederland).

Een aanpassing van de voorgestelde Wet op de CO₂ -heffing is noodzakelijk om ons bedrijf niet in een onmogelijke situatie te brengen. Daarom stellen wij de volgende, goed uitvoerbare aanpassingen voor:

1/ Ga uit van het feitelijk warmtegebruik in enig kalenderjaar indien dit hoger is dan de HAL 2014-2018. Geen enkel bedrijf zal meer energie verbruiken dan nodig is vanwege de daaraan gerelateerde kosten. Een verhoging van het energiegebruik zal ten alle tijde voortkomen uit volume-vergroting. Desgewenst zou dit nog getoetst kunnen worden op basis van de bij de overheid gekende gegevens (bij de NEA, RVO of CBS). Het kan niet waar zijn dat de maximaal aangescherpte benchmark zelfs niet over het totale werkelijke warmtegebruik wordt toegekend voor de Nederlandse CO₂ heffing "on top of ETS".

2/ In de methodiek is voorzien dat de NEA vanaf 2021 een eventuele reductie van het warmtegebruik, groter dan 15% ten opzichte van de HAL 2014/2018, gaat beoordelen. Indien deze reductie tot stand is gekomen door efficiencyverbeteringen in plaats van volumedaling wordt een additionele toewijzing van dispensatierechten, ook naar de toekomst toe, voorzien. Wij zien twee methodieken om de ETS-bedrijven die voor minimaal x% (nader te bepalen) afhankelijk zijn van de warmtebenchmark ook

rechten toe te kennen voor de aantoonbaar, gerealiseerde energie-reductie in de jaren tussen 2008 en 2014/2018. Alleen dan ontstaat een uitgangspunt dat gelijk is aan dat van de bedrijven in een productbenchmark.

2A/ Bepaal op basis van de MEE / MJA3 rapportages van het RVO het aantoonbaar gereduceerd energieverbruik van 2008 tot 2014/2018 en voeg dit toe aan het werkelijk warmtegebruik in een kalenderjaar.

In het kader van de 9PJ is dit ook gedaan en waarschijnlijk zijn er al de nodige analyses gemaakt voor, in ieder geval de MEE bedrijven, waarop teruggevallen kan worden.

Bereken vervolgens de dispensatieruimte op basis van:

$[[\text{feitelijk warmtegebruik} + \text{correcties}] * \text{Heat / Fuel benchmark} * \text{reductiefactor}]$

2B/ Bepaal eenmalig per bedrijf een basisreferentie warmtegebruik per volume-eenheid product op basis van ETS II (2009/2010) in combinatie met de CBS rapportages over die jaren.

Bereken de dispensatie-ruimte analoog met de PBM op basis van:

$[\text{volume kalenderjaar} * \text{basisreferentie warmtegebruik} * \text{Heat / Fuel benchmark} * \text{reductiefactor}]$

3/ Hanteer, gezien de beperkte reële mogelijkheden voor het omschakelen van gas naar biomassa, voor de terugval benchmarks een aanscherping die gelijk is aan de gemiddelde waarde van de update van de product benchmarks.

Toekenning dispensatie-rechten voor de levering van groen gas

Binnen de heffing worden dispensatie-rechten toegekend aan een installatie voor de levering van warmte aan niet-ETS bedrijven. Binnen een aantal van onze inrichtingen, meer specifiek de suikerfabrieken van Suiker Unie, produceren wij op basis van reststromen groen gas dat aan het net wordt geleverd. In 2019 bijna 21 miljoen m³. Wij vragen ons af waarom voor deze levering van groene energie vanuit onze bedrijfsvoering geen dispensatie-rechten kunnen worden toegekend. Uiteraard, gesteld de voorwaarde dat er dan geen sprake kan zijn van het verhandelen van groencertificaten. In onze optiek spreken we dan namelijk over volstrekt vergelijkbare situaties. Beide technieken worden namelijk financieel gestimuleerd vanuit de overheid en dragen bij aan de tot vergroening van installaties van niet-ETS bedrijven.

Specifieke vraag

Het is ons nog niet geheel duidelijk hoe de dispensatie-rechten in 2023 en 2026 worden berekend. We gaan uit van het onderstaande. We horen graag of onze veronderstelling juist is.

In 2023 worden de dispensatie-rechten gebaseerd op volumes / warmtegebruik * geactualiseerde benchmarks en de reductiefactor zoals bepaald in 2020. Op basis van dit gecumuleerde beginpunt voor de gehele industrie wordt een nieuwe reductie-factor vastgesteld die vanaf 2024 toegepast gaat worden.

In 2026 gebeurt hetzelfde op basis van de dan opnieuw geactualiseerde benchmarks en de vastgesteld reductiefactor zoals bepaald voor de periode vanaf 2023.

Tot slot willen van deze consultatie gebruik maken om kort het totale kader van maatregelen op het gebied van klimaat en energie te schetsen waar we als Cosun mee te maken hebben. Wij hebben eveneens te maken met een verhoging van de Opslag Duurzame Energie (ODE) voor het gebruik van gas. De verschuiving van de lasten van burgers naar bedrijfsleven onderschrijven we, de uitwerking van de maatregel legt echter een zeer grote druk op ons bedrijf. Dit betekent bijvoorbeeld dat we dit jaar een extra lastenverzwaring krijgen van € 5 miljoen. Wij kijken daarom uit naar het onderzoek dat uw ministerie heeft aangekondigd naar aanleiding van de motie Essers cs (Kamerstuk 35 304 F). Als derde punt in het geheel aan klimaatmaatregelen is de SDE++ bedoeld als 'wortel'. Hierin zien we dat er maar een beperkt aantal technieken zijn waar we voor in aanmerking kunnen komen om CO₂ te reduceren, er geen instrumentarium is voor procesefficiency en er geen rekening wordt gehouden met het campagne karakter van een deel van onze bedrijven waardoor er beperkte draaiuren zijn. In zijn totaliteit zien we dat het beleid op het gebied van klimaat en energie voor Cosun erg duur uitpakt en onvoldoende ondersteuning biedt om de gevraagde verduurzaming te realiseren.

We gaan graag over onze inhoudelijke opmerkingen en aangedragen alternatieven in gesprek om ervoor te zorgen dat het wetsvoorstel bijdraagt aan CO₂ -reductie en een faire verdeling geeft van de prikkels. Wij willen meer dan onze evenredige bijdrage aan de CO₂ -reductie-opgave leveren en hopen dat we daar dan ook in toe in staat worden gesteld. Het zou zuur zijn dat we vanwege onevenredig hoge heffingen en voor ons zeer beperkte stimuleringsmaatregelen onze bijdrage niet kunnen leveren én onze concurrentiepositie wordt verslechterd

Met vriendelijke groet,
Cosun

Coen de Haas
Milieuzaken, klimaat & energie

